

Mette Kynemunds translokationstale

Taler

Mette Kynemund
Rektor på Virum Gymnasium

Dato

25. juni 2021

Sted

Virum Gymnasium

1 Kære studenter.

Det har i sandhed været et andet gymnasieforløb, end både I og vi her på VG havde forestillet os, I skulle få. Det har været et helt vanvittigt halvandet år.

5 Alligevel har jeg gennem den seneste tid fået bekræftet, hvor fantastiske I er. Og det har lærerne i høj grad også været.

I lever fuldt ud op til det en student skal kunne:

10 Formålsparagraffen i gymnasiebekendtgørelse lægger **bl.a.** vægt på, *at forberede jer til videregående uddannelse, at I tilegner jer almendannelse, viden og kompetencer...*

15 *Det skal I gøre gennem faglig indsigt og studiekompetence, opnå fortrolighed med at anvende forskellige arbejdsformer og opnå evne til at fungere i et studiemiljø, hvor kravene til selvstændighed, samarbejde og sans for at opsøge viden er centrale.*

20 *I forhold til dannelsesperspektivet skal I udvikle jeres personlige myndighed, ved at lære at forholde jer reflekterende og ansvarligt til jeres omverden.*

Det er ikke småting sådan en studentereksamen kræver.

25 Jeg vil bestemt påstå, I har det hele med jer. Og I er klar til at træde udenfor VGs verden – og skabe et ansvarligt, dannet og indholdsrigt liv. For jer selv og andre - og ikke mindst sammen med andre.

Så kunne jeg jo stoppe min tale her, men så let slipper I ikke.

30

I august 2020 satte Sofie Linde fornyet fut i debatten om MeToo ved at holde et brag af en tale til Årets Zulu Comedy Galla. Det fik virkelig den danske befolkning op af stolene. Ikke pga. det klip, som blev spillet igen og igen, men fordi talens samlet set var ret enestående. Den handlede i bund og grund om, at vi som mennesker skal opføre os ordentligt og respektere andre menneskers grænser. Talens opmærksomhed på netop dette og den følgende opmærksomhed på, at ikke alle havde haft den nødvendige respekt overfor andre afstedkom bl.a. en række 'exits' fra ret indflydelsesrige mænd.

Sofie Linde blev sidenhen udnævnt til årets taler. Det blev hun selvfølgelig stolt over, talte om opmærksomheden på kønnene – ”Vi kan godt lege, at der ikke er forskel på mænd og kvinder, men det er der!” -, men også om sin far og mor. Så her kommer et par gode råd fra Sofie Lindes forældre, som er værd at tage med sig ud i verden. Lindes mor gjorde hende tidligt i livet opmærksom på, at hun selvfølgelig har en plads i verden, at man altid skal behandle andre, som man gerne selv vil behandles og at rettidig omhu betaler sig. Det må man stå på mål for.

Lindes far sagde til hende: *”Når man står i en position, hvor man reelt har muligheden for at ændre noget til det bedre – så har man en forpligtigelse. Og den skal man være sig bevidst om og tage seriøst.”*

Med andre ord: vi skal passe på hinanden og behandle hinanden med den respekt, som vi selv ønsker at få tilbage, stå på mål for egne værdier og gribe de muligheder vi får i livet. Selvom dette er sagt med fokus på forskellen på kønnene, er det et virkeligt godt budskab, som gælder for både kvinder og mænd. Rent faktisk ligger dette budskab meget tæt op af VGs Studie- og ordensregler. I har mange gange hørt – og på tavlerne i lokalerne og på gangene læst, at man på VG *”udviser ansvarlighed og gensidig respekt, hensyntagen og hjælpsomhed i alle sammenhænge gennem sprogbrug og attitude, og i sine handlinger udviser demokratisk dannelse”*.

Søren Kierkegaard har formuleret det anderledes. *”Thi det store er ikke at være dette eller hint, men at være sig selv, og dette kan hvert eneste menneske, når han*

70 *vil.*” Det ikke er så vigtigt, hvad I bliver, hvilken titel eller hvilken position I får.
I stedet handler det om at være sig selv og stå ved det – også når det bliver
besværligt.

Endnu en begivenhed stjal – som altid mediernes opmærksomhed, nemlig det
75 amerikanske valg og præsidentskiftet mellem Trump og Biden. Også ved denne
indsættelse fik en kvinde, Amanda Gorman, stor opmærksomhed. Hun har
udtalt, at hun gerne vil bruge sine ord til at være ”et punkt for sammenhold,
samarbejde og samhørighed”. Jeg har citeret hende før, men gør det igen for jeg
synes, hun har en pointe.

80 “ *For there is always light. If only we’re brave enough to see it. If only we’re brave
enough to be it*”.

Selvom talen handler om det amerikanske samfund, så rækker hendes ord videre
85 i denne tid. Vi har i høj grad haft brug for dette lys det seneste halvandet år og vi
skal hver især selv have mod til at række ud efter det og se det i en større
sammenhæng.

Det oplever jeg, at I gør. Det vil være oplagt at nævne de mange kvindelige
90 statsledere i samme tale, men nu må det være nok.

Oven på disse kvinder, skal vi nu vende os mod alle de håbefulde mænd. Dem er
der heldigvis også mange af. Også helt lokalt. Og også her på VG.

95 Fx de tidligere VG’ere Peter og Anders Lund Madsen, som udover det vi ellers
kender dem for, pt. gør en indsats ved at vaccinere, servicere og skabe god
stemning i forbindelse med Corona. Det samme har en helt flok nuværende
VG’ere gjort ved at være podere. Bl.a. i Virum hallen.

100 Jens Bang fra 3K blev i april interviewet til den lokale avis, Det grønne Område,
om oplevelsen af at gå i gymnasiet under Corona. Det har selvfølgelig været
træls. Med Jens’s ord: ”*Under første nedlukning følte man, at det var noget, man
var nødt til, og at der ville komme en ende på det... Ved første nedlukning tænkte
jeg, at det hele nok skulle gå. Ved anden nedlukning var det mere meningsløst.*”
105 Netop meningsløsheden, ligegyldigheden og manglerne af fx sociale relationer
er dog suppleret at gode refleksioner. Bl.a. siger Jens: ”*Fremover vil jeg nok
prioritere ikke at nå alt*”. Tiden til refleksion betød, at Jens fandt ind til det, der

110 betyder noget for ham og giver værdi. Og det var noget andet end det, han troede det var. Tillykke med det, Jens – og med huen selvfølgelig. Den erkendelse du er nået frem til – og mange andre med dig i den forløbne periode – er noget vi andre har været meget længere tid om. Vi er ikke blevet tvunget ud i samme refleksion, som I er.

115 En anden af vores studenter, Marius Blankholm fra 3M, har dels gjort sig bemærket i ”Unge ord 2020 – novellesamlingen”, dels medvirket i et program om unges oplevelse på p1-programmet ”Baglandet” i januar måned. Her reflekterer Marius, som Jens, over det at være ung i Corona-perioden.

120 Hjemsendelsesperioden har været oplevet som meningsløs og demoraliserende. Det har været svært at se lyspunkter og ikke mindst finde ud af hvilken retning man som ung skal gå i. Det at kunne spejle sig i andre som ung og søge efter mening har været afløst af at være alene, at tvivle på omverdenen og været en følelsespræget periode.

125 Skuespilleren og aktivisten Emma Watson siger om sin tid i skolen: *”I’m not going to School just for the academics. I wanted to share ideas, to be around people who are passionate about learning”*. Netop det relationelle, at møde ligesindede, at blive forstyrret i sin opfattelse af tingenes tilstand ved vi er meget vigtigt for
130 jer. Og alt det, der foregår mellem timerne og efter dem.

I er fra højeste sted blevet bedt om at vælge mellem venner og kun at være sammen i en lille boble. Alt ved den besked strider mod alt det jeg tror på. I har lyttet og efterlevet budskabet. I har taget ansvar. Konsekvensen har været at
135 nogle ikke set et øje, mens andre kun mødtes med de meget få, de måtte.

I har hver for sig og sammen – nogle gange på afstand – opfundet nye aktiviteter. Strikning er for nogle blevet et hit, vinterbadning eller lange gåture har været det helt store for andre, fordybelse i gode bøger har givet mening eller
140 det næsten glemte computerspil har fået en renæssance.

En tidligere amerikansk præsident, Benjamin Franklin, har udtalt: “Tell me and I forget. Teach me and I remember. Involve me and I learn.” Vi vil meget gerne involvere jer i læreprocesserne. Hjemsendelsen har sandelig sat dette i
145 perspektiv. Især de praktiske fag har været voldsomt udfordrede, men at se jer knokle rundt og udøve idræt på afstand, tale tysk på gader og stræder, udøve

kemi i køkkenet derhjemme, være på fotosafari eller noget helt andet har været ret enestående.

150

Selvom det, med dronnings ord, har været et prøvelsens år - og at næste sommer ikke findes, når man er ung, som den norske sundhedsminister formulerede det, så er jeg – og alle andre ansatte her på VG **SÅ** imponerede af jer. I har virkelig gjort en indsats for andre end jer selv – og udvist både samfundssind og
155 dannelse ved at tilsidesætte jer selv, jeres frihed og tage hensyn til andre. Stor respekt for jer!

Også her vil jeg ty til en filosof, nemlig Hannah Arendt. Hun har beskæftiget sig med Holocaust og er en fantastisk forsvarer af demokratiet. Hun har, som
160 Watson og Franklin, også beskrevet uddannelse. Hun ser det, som ”*det punkt, hvor vi afgør, om vi elsker verden nok til at tage ansvar for den*”. Det var i 1954 – og på bagkant af 2. Verdenskrig. I har gjort det samme. I har virkelig udvist ansvar overfor verden

165 Jeg er også nødt til at tyvstjæle vores egen lærer Sarah Garvigs ord i en tekst, som hylder jer - ungdommen:

” *Lad os anerkende, at alle unge gennemgår en tid, hvor de har måttet påtage sig voksenlivets ansvar for tidligt. Og det har vi voksne – forskelligheder til trods –
170 ikke prøvet på samme måde i vores ungdom. Lad os anerkende det unge menneske, der er usikker på sig selv lige nu, men som gør alt det rigtige for samfundet. Anerkend at de unge ikke har samme perspektiv som vi voksne – de er unge, netop! Anerkend at nu’et er blevet aflyst og moralisér ikke over, at alle skal ofre noget i denne tid. Det gør de, den håbløse og dejlige ungdom. Kære ungdom, I
175 er tålmodige og tilpasser jer på flotteste vis. Jeg beundrer jeres vedholdenhed og indsats. Tiden bliver igen jeres – og vores*”.

Tak, Sarah, for ordene, men ikke mindst: tak til jer unge, smukke mennesker.

180 Jeg ved mange af jer har læst Knausgaard. Han skriver bl.a. om livets hastighed og om hukommelse. Det er værd at reflektere over. I det fulde liv er denne periode træls, men som et komma. I skal nok nå at få indhentet det forsømte. Perioden er ligesom en sæbeboble. Sådan ville den gamle Amaldus i ”Tårnet ved verdens ende” af William Heinesen se på perioden. Han står ved slutningen af
185 sit liv og ser tilbage. Livet er fyldt med mange små sæbebobler og vi er hver især

en, som brister når livet ender.

190 Netop det med livets forgængelighed har vi mødt et par gange i løbet af de sidste par uger. I sidste weekend, da en af sidste års studenter helt meningsløst mistede livet. Æret være Williams minde.

195 Hele Danmark blev også gjort opmærksom på livets forgængelighed i Danmarks åbningskamp mod Finland. Altså i fodbold. Christian Eriksens hjertestop satte mange tanker i gang. Vi har sammen – hver for sig – gennem de seneste 1,5 år forsøgt at holde sygdom og død på afstand på en noget anden måde, end vi plejer at gøre. Når en veltrænet, ung mand falder om i dén kamp, som nærmest var blevet symbolet på genåbningen efter Coronaen, bliver hændelsen endnu mere betydningsfuld. Det slog mig, at DBUs slogan - ”*En del af noget større*” –
200 for mig fik en væsentlig anden betydning. Efter at have været sammen – på afstand og hver for sig - havde vi brug for noget samlende. Det kunne være i familien, i vennegrupper, på VG – som da I dansede til Silent Fit – eller som nation til EM i fodbold. At det blev en dramatisk hændelse som et hjertestop forstærkede samhørigheden. Oplevelsen af at være en del af noget større. Derfor
205 blev kampen mod Belgien stoppet et øjeblik – med klapsalver. Igen symbolsk. Til ære for livet. At vi er til. Og at det er det væsentligste. – I har i løbet af ugen vist netop det. Endnu engang imponerer I.

Noget af det både Jens og Marius har beskrevet afspejler sig på sin vis også i
210 filmen ”Druk”. Især Mads Mikkelsens søvngængerhverdag kan minde lidt om den isolation, vi var i alt for længe. Sådan set er de voksne mænds liv noget af en kontrast til det intense nærvær og de unges glubende appetit på livet i åbningsscenen. Gymnasieelevernes mod på livet og nysgerrighed hyldes. Den livslyst og energi er heldigvis vendt tilbage hos jer og på VG - og den kan
215 mærkes. Thomas Vinterberg fik sat den danske ungdoms- alkoholkultur på manges læber – også på verdensplan. Ikke mindst som en hyldest til livet.

I tirsdags – og jeg skal nok lade være med at nævne nogle navne – spøjte en gruppe studenter og en enkelt, som endnu ventede på at komme til eksamen, at
220 de var ved at afprøve ”Druk-konceptet”: kan man ’pimpe’ sig til en bedre eksamen...? Vi lader svaret svæve i vinden...

Det med alkoholkulturen er et af de emner, der helt sikkert er blevet reflekteret over i de sidste 1,5 år. Der er ikke afholdt gymnasiefester, musicals,

caféarrangementer og lignende på ungdomsuddannelserne; festivaler og koncerter er aflyst på stribe, Sound Boksen – i øvrigt opfundet af tidligere VG'ere – var i sommer en afløser for det hele, og blev en pestilens, da de danske unge har fulgt retningslinjerne om at være i små bobler. Det resulterede i et
230 inferno af konkurrerende Sound Boksers. Nu er den – og I unge – i vælten igen i medierne. Følg i øvrigt gerne Jesper Theil Thomsen & co.s gode råd om brug af Sound Boksen. Også om hvornår den skal slukkes. Det vinder I på.

Om lidt kan I igen danse som Mads Mikkelsen på bagkant af Coronaen og lade
235 jeres livslyst og energi smitte af. Det oplevede vi også til Silent Fit på sidste skoledag. Sikke en energi. Sikke et humør. Sikke en glæde.

Netop det Scarlet Pleasure synger om ...” *What a life, what a night
What a beautiful, beautiful ride.*”
240

Eller som min generations store band, TV2, gerne vil sige til os: stop op, mærk efter, hvad er meningen egentlig med livet. De formulerer det sådan her:

”Kys det nu, det satans liv
245 Og grib det, fang det
Før det er forbi”

I denne uge har I strålet: I er dannede, veltalende, vidende, socialt kompetente, demokratisk orienterede, studieparate unge mennesker, som vi trygt kan
250 overbringe til resten af jeres voksenliv. Husk nu at respektere andre mennesker, lyt til dem, gå efter lyset, kys livet og vid I er de sejeste, skønneste unge mennesker.

På vegne af os alle på Virum Gymnasium, vil jeg gerne takke for tiden med jer de
255 sidste tre år. Vi vil savne jer, men vi ved, at I vil skabe Viden og Glæde, der hvor I kommer frem.

Held og lykke med jeres fremtid.

260 Hermed dimitterer jeg jer som studenter årgang 2021 fra Virum Gymnasium.

Tillykke.

265 Mette Kynemund, rektor

Kilde

Manuskript modtaget fra taler

270 **Kildetype**
Digitalt manuskript

Tags

Translokations-/dimissionstale

URI

275 <https://www.dansketaler.dk/tale/mette-kynemunds-translokationstale-2021>

280

285

290

295

300